

Pozdravljeni dragi prijatelji iz Srbije

Z vlakom na Gorenjsko je prispela tudi kulturna skupina Krušik iz Valjeva

V Kranju je goste pozdravil predsednik medobčinskega sveta SZDL za Gorenjsko Janez Varl

Leto XXIX. Številka 44

Ustanovitelji: občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin - Izdaja CP Glas Kranj. Glavni urednik Igor Slavec - Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

Kranj, torek, 8. 6. 1976

Cena: 2 dinarja

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

BRATSTVO - DOBRODOŠLI DRAGI GOSTI - ENOTNOST!

Bratstvo, skovano v najtežjih trenutkih

V soboto je prispel v Slovenijo Vlak bratstva in enotnosti - Povsod praznično razpoloženje, pristrčni sprejemi, stiski rok, ki so v veselih solzah in smehu simbolizirali najtežje trenutke, iz katerih se je rodilo nepozabno prijateljstvo - bratstvo in enotnost

Petnajstič je v soboto pod pokroviteljstvom zvezne konference socialistične zveze Jugoslavije in republiške konference socialistične zveze Slovenije prispel v našo republiko vlak, ki ga po vsej pravici imenujemo vlak bratstva in enotnosti. Na obisk so prišli prijatelji iz različnih mest republike Srbije, ki so v najtežjih trenutkih zadnje vojne sprejeli v zavetje in nudili drugi dom številnim izgnancem predvsem s Štajerske in z Gorenjske. Takratna zločesta misel sovražnika in nečloveško dejanje nista obrodila njegovega namena in grenkega sadu, marveč v boju in upanju skovala tesne vezi prijateljstva, bratstva in enotnosti.

Vse od Zagreba naprej so prijatelje iz Srbije, ki so med vojno sprejeli naše izgnance, na postajah pozdravljali gostitelji, najmlajši in najstarejši prebivalci. Povsod, kjerkoli je vlak počakal, je bilo praznično razpoloženje.

Na okrašenem kranjsko železniško postajo je vlak prispel okrog poltretje ure popoldne. Tu so jih pozdravili predstavniki kranjske občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij, pionirji, mladina in občani, med katerimi so bili številni, ki so bili med vojno izgnani v Srbijo. Tu so se zbrali tudi predstavniki škofjeloške in tržiške občine in zaželeli dobrodošlico svojim gostom.

Po kratkem postanku in pozdravu predsednika medobčinskega sveta SZDL za Gorenjsko Janeza Varla, so jih sprejeli gostitelji in jih popeljali vsak v svojo občino. Po dolgih letih dopisovanja so si številni prvi segli v roke.

»Ne samo nekdanji izgnanci, ves naš narod bo večno izražal zahvalnost za vaše veliko bratsko dejanje. V štirih letih naše borbe za osvoboditev se je med vami in našimi rojaki skovalo prijateljstvo in takšne bratske vezi, ki so jih dolžne nadaljevati vse naše mlade generacije. Zavedajoč se pri tem, da smo močni le v združenju Jugoslaviji, bomo skovano bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov v NOB krepili in kalili tudi z izmenjavo obiskov,« je med drugim v svojem pozdravnem govoru v Kranju dejal predsednik medobčinskega sveta SZDL za Gorenjsko Janez Varl.

Enako praznično, slovesno, prijateljsko snidenje je bilo potem v Lescah. V radovljiško občino so prispeli na tridnevni obisk z vlakom bratstva in enotnosti prebivalci iz občine Brus in drugih krajev. Skupaj z njimi je prispela v občino tudi tričlanska delegacija občine Brus pod vodstvom predsednika občinske skupščine Budimira Pavlovića. Na železniški postaji v Lescah so goste pozdravili predstavniki skupščine in organizacij, mladina in številni delovni ljudje in občani. In tako kot v Kranju so tudi tukaj praznično razpoloženje in svečan sprejem pestrili zvoki koračnic domačih godbenikov.

Kratek pozdrav, stiski rok, solze veselja v očeh in že je vlak odrzel

proti Jesenicam. Jeseniška železniška postaja je bila polna. Kakih 4000 občanov se je zbralo na peronu in pred postajo. Ponovil se je enak prizor. Koračnice, kulturni program, pozdravi. Na Jesenice je prispelo največ gostov iz Valjeva, kraja, v katerega je bilo med vojno izseljenih največ prebivalcev jeseniške občine. Skupaj z njimi je prispela tudi osemčlanska uradna delegacija iz Valjeva in 40-članska kulturna skupina Krušik iz tega mesta.

Na železniški postaji jih je pozdravil in nagovoril predsednik občinske skupščine Slavko Osredkar. »... Surovo izgnani iz svojih domov so prebivalci naše občine našli pri prebivalcih valjevskega območja toliko človeške topline in toliko solidarnostne pomoči, da je ne bodo in ne bomo nikoli pozabili...« je med drugim poudaril predsednik skupščine Slavko Osredkar.

Za pristrčen sprejem tako v Kranju, Lescah, Jesenicah in v drugih

krajev pa se je zahvalil v imenu vseh, ki so z vlakom prispeli na tridnevni obisk, predsednik občinske konference SZDL Valjevo Dragiša Ješić. A. Zalar

Sprejem v Kranju ...

v Lescah

in na Jesenicah

Naročnik:

Prijetni vtisi iz Valjeva

Ženski pevski zbor Jesenice je v letih svojega obstoja pod vodstvom profesorja Milka Škoberneteta dosegel lépe uspehe tako na tekmovanjih kot na prireditvah, ki se jih zbor udeležuje. Njihova ubrana narodna, ponarodela, umetna pesem ogreje dlani poslušalcev ne le v domačem kraju, temveč tudi povsod drugod, kjer pevke nastopajo.

Pred prihodom Vlaka bratstva in enotnosti na Gorenjsko so pevke skupaj s člani Dolika gostovale v Valjevu, v občini, s katero je jeseniška občina sklenila pobratimstvo. Izredno tople, pristrčen sprejem jim bo ostal v lepem spominu, kulturne vezi, ki so se z gostovanjem še utrdile, pa so porok za še plodnejše medsebojno sodelovanje.

Kaj mislijo o samem zboru in o gostovanju nekatere izmed 35 članic jeseniškega pevskega zbora, zboru, za katerega trdijo, da sodi v sam kvalitetni vrh našega zborovskega petja.

Marija Mesec-Noč: »V zboru pojem dve leti, prej sem pela že pri drugih jeseniških zborih. Takšno udejstvovanje je zame čudovito razvedrilo, ki bi se mu nerada odrekla. V Valjevu smo bile izredno lepo sprejete, poslušane povsod tam, kjer

smo zapele. Vrnile smo se zares z izredno lepimi vtisi.«

Darinka Korošec: »Osem let sem članica ženskega pevskega

zbora Jesenice in spominjam se naših nastopov, med drugim nastopa v Gorici, kjer so nas na tekmovanju zelo dobro ocenili. Iz Valjeva pa smo se vrnile s kar najlepšimi vtisi toplega, prijateljskega sprejema Valjevcov.«

Melita Jelen: »Pri zboru sem sedem let in rada hodim dvakrat tedensko na vaje, saj je predvsem vzdušje v našem zboru izredno sproščeno in med seboj se zelo dobro razumemo. Nemalo zaslug za kvaliteto rast zboru ima profesor Milko Škoberneteta, ki nas že toliko let prizadevno vodi. Vtisi iz Valjeva: odlično!«

Maruša Noč: »Tri leta in pol sem pri zboru in rada sodelujem, saj se zelo dobro razumemo med seboj. Sploh mi ni žal, da sem se odločila za petje, saj je pri ženskem pevskem zboru zelo prijetno. Da, precej nastopamo ne le na Jesenicah, temveč tudi v drugih krajih. Iz Valjeva pa sem se vrnila s kar najlepšimi vtisi.«

Marija Zupančič-Vičar: »Pri zboru sodelujem že od vsega začetka. Vtisi iz Valjeva pa so izredni, saj nas niso lepo sprejeli le kot kulturne predstavnice, temveč tudi kot občane pobratinske občine in nam prikazali svoj gospodarski razvoj. Lahko smo čutili, kakšen je njihov odnos do tradicij NOB, kako spoštljiv do nekdanjih borcev in herojske preteklosti.«

Hilda Zidar: »Pri ženskem pevskem zboru sem tri leta, sprejem v Valjevu pa je bil enkrat. Tedaj, ko smo se mudile v Valjevu smo večkrat nastopile in bile povsod lepo sprejete. Z zborom pa precej nastopamo, počutimo se prijetno, saj se med seboj pevke dobro razumemo.«
Ženski pevski zbor Jesenice je za svoje delo prejel več visokih priznanj, med drugim tudi najvišje občinsko priznanje, Čufarjevo plaketo. Jesenice so se torej v Valjevu predstavile z zares kvalitetno kulturno skupino in ponovno navezali tesne in prijateljske stike z občino, s katero jih veže že iz tradicij in težkih dni vojne dovolj pristnih in tovariških vezi, vzniklih v težkih dneh in ponovno doživetih in oživetih po tridesetih in več letih.

D. S.

Seje uredniškega odbora slovenske izdaje Komunistu v Trziču se je udeležil tudi sekretar izvršnega komiteja predsedstva CK ZKS Franc Šetinc - Foto: F. Perdan

Kulturna akcija Zveze komunistov Dejavnost se širi

Trzič - V četrtek, 3. junija, je bila v okviru kulturne akcije »Človek, delo in kultura« v Trziču seja uredniškega odbora slovenske izdaje Komunistu, ki se jo je udeležil tudi sekretar izvršnega komiteja predsedstva CK ZKS Franc Šetinc. Ena od točk dnevnega reda je bila tudi ocena poteka kulturne akcije ZK »Človek, delo in kultura«. Člani uredniškega odbora slovenske izdaje Komunistu so se uvodoma seznanili s potekom kulturne akcije v trziški občini, ki vztrajno pridobiva širino po krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela in v katero vključuje vedno več ljudi, med katerimi tudi mladih ne manjka. Nato pa je glavni in odgovorni ured-

nik slovenske izdaje Komunistu Vljako Krivokapič opisal potek akcije v Sloveniji. Dejal je, da so se na Gorenjskem in Notranjskem najprej lotili akcije »Človek, delo in kultura« in da zadnje čase dosega akcija zaželeno širino tudi v drugih slovenskih krajih. O poteku akcije bo sprotno pisano v posebnem biltenu, v slovenski izdaji Komunistu pa zori tudi kulturna stran. Srž akcije Komunistu morajo biti kultura, kulturna politika in kulturno ustvarjanje. Ugodno je bila sprejeta tudi ugotovitev, da je treba povsod v akcijo Komunistu vključevati tudi socialistično zvezo, sindikat, zvezo borcev, mladinsko organizacijo in druge organizacije ter društva.

-jk

Franc Šetinc v Trziču

Kultura je del naše vsakdanjosti

Pri kulturnih akcijah ne smemo biti pozorni zgolj na število prireditev, temveč predvsem na njihovo kvaliteto

Trzič - Sekretar izvršnega komiteja predsedstva CK ZKS Franc Šetinc je bil gost na seji uredniškega odbora slovenske izdaje Komunistu, ki je bila v četrtek, 3. junija, v Trziču. Franc Šetinc je v razpravi dejal, da so akcije Komunistu dobrodošle in da mora naša izdaja Komunistu pridobivati takšno bogastvo vsebine, da bo z gled slovenskemu časnikarstvu.

Sekretar izvršnega komiteja je nato opozoril, da je v naši družbi še vedno premalo resničnih sprememb in da so preproste fraze kot »potrebno je« itd. Vodilne in druge strukture se marsikje še niso spustile do delavca, še vedno pa je tudi srečati neodgovoren odnos do samoupravljalca. Marsikdaj mu niti prijaznega pozdrava ne namenimo. Do takih pojavov moramo biti po mnenju Franca Šetince energičnejši in odločnejši.

Franc Šetinc je nato ugodno ocenil pobudo 5. seje CK ZKS za učin-

kovitejšo individualno izobraževanje komunistov. Imamo možnosti in bogate zgodovinske izkušnje. Precejšen del razprave je namenil položaju kulture v samoupravni socialistični družbi.

»Centralni komite je zainteresiran za kulturno akcijo Komunistu,« je dejal. »Vanjo se ne smemo vključevati le komunisti, temveč tudi nekunisti. Predvsem pa je pomembno, da akcija ni le formalno preštevanje prireditev, temveč moramo biti pozorni predvsem na kvaliteto. Če tega ne bomo dosegli, ne bomo uspešni!«

»Gre za odnos do kulturnega ustvarjanja,« je nadaljeval Franc Šetinc. »Kultura je del samoupravljanja, del naše vsakdanjosti, del naših vsakodnevnih naporov. Samoupravni odnosi so tudi kulturni odnosi. Kultura je del celokupnega življenja in last najširšega kroga ljudi.«

J. Košnjek

V petek, 4. junija, je bil na Jesenicah v Kazini posvet predstavnikov jeseniškega kulturnega življenja o vlogi kulture in delavskega razreda. Posveta se je udeležil tudi Radovan Gobec, ki je uglasbil dela jeseniškega pisatelja in pesnika Miha Klinarja ter Vencelj Perko, znani predvojni kulturni delavec in borec za pravice delavskega razreda, še posebej jeseniškega železarja. (ds) - Foto: F. Perdan

V trziški galeriji razstavlja Veno Dolenc

Od 11. do 24. junija bo v paviljonu NOB v Trziču na ogled razstava mladega trziškega slikarja Vena Dolenca, ki je razstavljal že v Ljubljani, Radečah, Trziču in Zagorju na

skupinskih razstavah, tokrat se nam pa prvič predstavlja s samostojno razstavo.

Dolenc se ukvarja s slikanjem že od otroških let, intenzivneje pa zadnjih osem let. Od kraja je slikal realistično, v zadnjih letih pa predvsem surrealistično, ker meni, da more na ta način kar najustrezneje izraziti to, kar čuti. Na njegovih slikah je tudi precej simbolike, upodobljeni simboli predstavljajo ključ za razumevanje slike.

Gre za nekakšne podobe iz sanj, ki se avtorju porajajo ob premišljevanju stisk in dilem, ki jih prinaša življenje. Bistveni sestavni del slike je figura, vse ostalo ji je podrejeno. Vsebinsko zadevajo Dolenceve slike kar najrazličnejša področja človekovega čustvovanja in podoživljanja. Barvna lestvica je izrazita in ustreza v glavnem temu, kar želi avtor gledalcu povedati.

Razstavo bodo odprli v petek, 11. junija, ob 18. uri, ko bo v paviljonu recital sodobne poezije mladih trziških avtorjev. S. R.

Dijaški dom
v Kranju
razpisuje delovna mesta

5 vzgojiteljev
za nedoločen čas

Pogoj: višja ali visoka izobrazba pedagoške smeri. Nudimo samske sobe. Razpis velja 14 dni od dneva objave.

A. K.

Predpremiéra Kreflov v Prešernovem gledališču

Prešernovo gledališče v Kranju bo zaključilo letošnjo sezono s predpremiéro Potrčevih KREFLOV, ki bo v četrtek, 10. junija, ob 19.30. Uprizoritev bo doživela uradno premiero šele jeseni, v okviru rednega abonmaja Prešernovega gledališča, takoj na začetku sezone. Predpremiéra, ki bo pojutrišnjem, pa pomeni zaključek dela, ki ga je v tej in v preteklih sezonah opravil s kranjskim igralskim ansamblom gostujoči režiser Janez Drozg - skupaj s sodelavci: scenografom Sašom Kumpom, kostumografino Anjo Dolenčevo in lektorjem Franjom Vičarjem -, ko je postavil na oder v zapovrstju vse tri dele te znamenite

Potrčeve kmečke trilogije, to pa je hkrati tudi uspeh Prešernovega gledališča, saj se tako zahtevnega podviga doslej ni lotilo še nobeno slovensko gledališče. V igralski zasedbi tokratne uprizoritve sodeluje večina igralcev, ki jih občinstvo pozna že iz prejšnjih dveh uprizoritev: KREFLOVE KMETIJE in LACKO IN KREFLI, le-ta pa so se to pot pridružili še nekateri nadarjeni člani in sodelavci gledališkega centra občine Kranj, kar utrjuje prizadevanja igralskega ansambla Prešernovega gledališča, da bi se njegove vrste pomnožile in okrepile z novimi, svežimi igralskimi močmi.

»Gaudeamus igitur« spet v teh dneh odmeva po ulicah srednješolskih središč. V Kranju smo »ujeli na trak« maturantski spreved dijakov gimnazije in ekonomskega administrativnega centra. - Foto: F. Perdan

Med plesalci in glasbeniki KUD Sava Kranj

Ko se pleše s srcem...

S celovečernim nastopom v domu culture v Šenčurju konec maja se je tako za folklorno skupino kot tudi za ostale sekcije pri KUD Sava Kranj pravzaprav začela letošnja sezona nastopanja. Vodstvo društva se je zaradi zelo lepega sprejema pri občinstvu, še posebej pa zato, ker ma predvsem plesna skupina pred lomačo kranjsko publiko morda nalo preveliko nastopov, odločilo, da jodo v začetku poletja organizirali nastope še v drugih večjih krajevnih skupnostih v okolici Kranja. »Res je malo čudno,« pravi sedanji

Zvone Gantar

predsednik KUD Sava Zvone Gantar, »da nas doma bolj malo poznajo, v drugih krajih in tudi tujini pa smo dobro znani, saj mammo na primer na Koroškem sako leto več nastopov, vabijo nas na mednarodne folklorne festivale in turneje. Končno mammo za seboj že več kot 10-letno tradicijo, nekatere sekcije ruštva kot na primer tamburaški orkester iz Reteč pa še veliko daljšo.«

Resnično je društvena knjiga zelo opisana, njihov album pa poln fotografij, ki so slikovita kronika dosedanjih nastopov predvsem na pomembnejših folklornih festivalih v Franciji, Zah. Nemčiji, Italiji, na Poljskem, v Avstriji in drugod. Tudi a letos so že prispelle ponudbe s Poljske in iz Francije, vendar za daj koledar nastopov in turnej še ni rdno določen; v načrtu so tudi nastopi po domovini. Predvsem se si veselijo gostovanja v Marku-vecu pri Zagrebu, v vasi, ki vsa ivi s folkloro. Že nekaj let namreč odelujejo s tamkajšnjo folklorno kupino, pred nedavnim so bili narkuševski folkloristi v Kranju, avčani pa jim bodo še letos obisk rnili.

»Za folklorno skupino Sava se etos začenja že enajsta sezona, potem ko je bila skupina na pobudo mladinskega aktiva ustanovljena v delovni organizaciji Sava leta 1965. Sprva so bili člani plesne skupine le člani savskega kolektiva, kaj kmalu pa se e plesna skupina povečala z mladimi navdušenimi za folkloro od drugod. Zdaj je v starejši plesni skupini 25 plesalcev, v mlajši pa 23; od teh je polovica zaposlenih, ostali so študenti in dijaki.«

Andrej Košič

»Seveda pa imamo tudi podnadek,« pripoveduje Andrej Košič, umetniški vodja folklorne skupine Sava, sicer pa ekonomist po poklicu. »Na osnovni šoli Lucijan Beljak je ogretih za folkloro že oliko mladih, da so novi člani starejše plesne skupine tako rekoč že zagotavljeni, kar pa je e bolj pomembno, ob takšni nnožičnosti je seveda možna udi kvalitetna selekcija: v sku- pino pridejo in tam tudi ostanejo najbolj za ples in folkloro zagreti mladci. S folklornim plesom je ako: ko ga enkrat vzljubiš, si nu zapisan za dolgo. Jaz sem za- el pri maroltovcih še kot študent, ko pa sem se preselil v rranj, me je takoj potegnilo k tu- kajšnji skupini. Postal sem umet- niški vodja: skupaj smo se trudili a kvaliteto, za ohranjanje na- odnega plesa na kvalitetni viši- ti. Moram reči, da smo bili v tem ispešni, saj nas strokovnjaki

uvrščajo med pet najboljših slo- venskih folklornih skupin, kar je vsem nam, ki s folkloro živimo, v veliko zadoščenje. Seveda pa se še naprej trudimo za rast v kva- liteti, za širjenje programa iz ne- izmerne zakladnice jugoslovan- skih plesov.«

To, da sodijo med najboljše slo- venske folkloriste je skupina doka- zala že ničlikokrat: pokali, kolaj- ne in priznanja od doma in iz tujine so dovolj zgovorni. Seveda pa pome- ni v folklori nekaj doseči, vse prej kot lahko delo. Štirikrat na teden se v večernih urah tresejo tla dvorane delavskega doma pod težkim ko- rakom glamočkega plesa, gorenjskih plesov, ki jih zamenja lahkoten skoraj neslišen korak kakega srbskega plesa.

»Morda je res malo naporno, vendar le v začetku. Vsak plesa-

Helena Štular

lec ve,« pravi Helena Štularjeva, tehnični vodja plesne skupine in že sedem let plesalka, sicer pa študentka medicine, »da si mora ohranirati kondicijo, saj bi sicer med celovečernim nastopom mo- či zmanjkalo. Tudi čas dvakrat po dve uri na teden ni vprašanje, če si v folkloro zaljubljen. Toliko časa sem že pri skupini, da lahko opazim velik korak naprej v kva- liteti, kar seveda vsakega pose- bej veseli: to in pa zavest, da nekaj pomenimo v slovenski folklori in ne nazadnje tudi večje zanimanje za folkloro med ljud- mi nasploh, je dovolj velika spodbuda zame, da bom še ple- sala.«

Irena Snedic

Irena Snedic, doma s Kokrice je 16-letna dijakinja tekstilne šole: »Plesati sem začela z dvanajsti- mi leti v mladinski skupini. V za- četku je bilo tako kot za vsakega malo naporno, potem pa se nava- diš in zdaj mi je kar dolgčas, če kdaj vaje odpadejo. Tako kot jaz verjetno mislijo še druge plesal- ke v skupini: vse imajo že zelo dolg staž in le redka brez tehtne- ga razloga neha plesati. Navad- no se s poroko neha, a so tudi iz- jeme. Disciplina seveda mora biti, kdor se je ne drži, mora iz skupine, a to se pri nas dogaja zelo redko.«

Miha Grohar

Miha Grohar je zaposlen v Iskri, v plesni skupini pa je že devet let; tako kot Zvone Gantar vodi vaje starejše plesne skupine: »Plesati sem začel pri skupini na Prim- skovem, nato pa sem se pridružil savčanom. Veselje do plesa ima- va oba z ženo, ki tudi pleše že 4 ali 5 let. Nobeno delo ali kaj dru- gega me za sedaj še ne more od- tegniti folklori. Za dodatno kon- ducijo še plavam vsaj enkrat te-

densko, razen tega pa pomagam še doma na kmetiji. Zdaj ko se je za nas začela sezona, smo vsi ve- seli, saj se nastopov veselimo. Le-ti so za nas spodbuda, prizna- nje, da nekaj znamo.«

Glasbo pri folklori težko pogreša- mo; že deset let prihaja na vaje ples- ne skupine s svojo harmoniko Bra-

Brane Žerjal

ne Žerjal iz Kranja, zaposlen pa v Elektroprojektu v Ljubljani: »Tako kot za druge je tudi zame folklo- ra postala hobi, čeprav skrbim tu za glasbeno spremljavo. Zdaj ko je več plesnih skupin, sem praktično vse večere na vajah, razen tega pa z Zvonetom Gan- tarjem enkrat na teden vadiva skupino folkloristov v Železni Kapli. Ob tem so seveda morali odpasti vsi ostali hobiji. Zdaj razmišljamo o tem, da bi vključili še ostale instrumentaliste, ker se je plesni program zelo razširil in so razen harmonike pri neka- terih plesih pomembnejši drugi instrumenti.«

Že nekaj let pa teče uspešno so- delovanje s tamburaškim orkestrom Bisernica iz Reteč, ki ga vsa leta po

Franc Rant

vojni vodi Franc Rant. »KUD Sa- va nas je povabil k sodelovanju, ker so pri belokranjskih plesih potrebovali spremljavo tambu- ric. Od takrat smo v društvu. Tamburaštvo ima v Retečah že 50-letno tradicijo: današnji tam- buraši so že četrta generacija. Zdaj nas je 30 razdeljenih v mlaj- šo in starejšo skupino. Nastopa- mo seveda tudi samostojno in smo že letos imeli enajst nasto- pov. Z nami rad poje tudi naš znani basist Ladko Korošec.«

Še daljše sodelovanje s plesno skupino ima moški vokalni oktet, ki bo letos praznoval svojo desetletni- co. »Organsko smo seveda pove- zani s KUD Sava, delujemo pa samostojno,« je o oktetu povedal

Jože Mohar

član Jože Mohar. »Oktet ne goji le narodne pesmi, pač pa posega tudi po zahtevni glasbeni litera- turi. Zdaj je naš vodja Matevž Fabijan. Trenutno se najbolj pri- pravljamo na celovečerni kon- cert, ki naj bi ga imeli ob našem jubileju. Oktetovci smo kot že doslej te priprave vzeli zelo res- no; naj povem le, da smo zbrani iz različnih krajev od Komende do Tržiča, pa si vsak vedno, kajti pri nas ni rezerv, najde čas za vaje dvakrat na teden.« L. M.

Za bleščočim nastopom v slikovitih narodnih nošah, se skrivajo ure napornih vaj, ponavljanj, da znaj teče v potokih. — Foto: F. Perdan

ALPETOUR

hotel **CREINA** Kranj

prireja v četrtek, 10. junija 1976, na terasi hotela

VESELO KRANJSKO OLIMPIADO

z družabnimi igrami in plesom

Gost večera:
IBRICA JUSIČ
LJUBIŠA PAVIČ humorist

Igra ansambel »BELE STRELE«

VABLJENI
Predprodaja vstopnic v recepciji hotela

Proizvodno gradbeno podjetje
Gradnja Žalec

Združite prijeto s koristnim!

Olepšajte si svoje stanovanje s
SCHIEDEL ODPRTIMI KAMINI

in si tako ustvarite topel in prijeten videz vaših prostorov.

SCHIEDEL odprti kamin v dveh izvedbah je akumulacijsko toplotno telo, saj nakopičeno toploto postopoma oddaja v prostor. Nudimo vam doma izpopolnjeno izvedbo doslej uvoženih izdelkov. Posebno izdelan temelj izboljšuje dovod zraka in s tem izogrevanje. Pripadajoči kovinski deli so iz kvalitetnih materialov in estetsko oblikovani. Kljub vsem izboljšavam je cena enaka in že več let nespremenjena.

Na vašo željo dobavljamo tudi ročno kovane dodatke kot poseben okras vašemu domu.

Proizvajamo, prodajamo, montiramo

Proizvodno gradbeno podjetje Gradnja, Žalec, Aškerčeva 4, telefon številka (063) 710-740, 710-783, 710-782

Enota: Proizvodnja in prodaja gradbenih materialov Latkova vas pri Preboldu, tel. št. (063) 722-027

Naše proizvode lahko kupite v vseh prodajalnih gradbenih materialov.

Pozdravljeni prijatelji

Po sobotnem prihodu Vlaka bratstva in enotnosti na Gorenjsko so bili v vseh petih gorenjskih občinah sprejemi gostov iz različnih krajev Srbije. Gostje so bili potem v soboto in v nedeljo pri družinah in njihovih svojcih, ki so bile med vojno izseljene v Srbijo. V posameznih občinah so zanje pripravili tudi različne kulturne programe in srečanja. Tako je med drugim v soboto in v nedeljo nastopila kulturna skupina Krušik iz Valjeva na Jesenicah in v festivalni dvorani na Bledu.

Ob letošnjem prihodu Vlaka bratstva in enotnosti smo zaprosili za kratko izjavo predsednika koordinacijskega odbora za sprejem vlaka na Gorenjskem Metoda Baldermana z Jesenic.

»Mislim, da tolikšnega obiska in tako organiziranega sprejema doslej na Gorenjskem in v Sloveniji nasploh še ni bilo. Vlak sem spremljal že od Zagreba. Povsod so nas pozdravljali: v Zagrebu, Krškem, Ljubljani, Kranju, Lescah, v Žirovnici, na Javornikih in na Jesenicah. Naši gostje so bili presenečeni in zadovoljni hkrati. Zato sem tudi sam zadovoljen, da je to snidenje tako uspelo. Še enkrat izkoriščam priložnost in ponavljam misel in željo vseh, ki smo se danes srečali: Pozdravljeni, prijatelji!«
A. Ž.

Udeleženci Vlaka bratstva in enotnosti in njihovi gostitelji so se včeraj, 7. junija, dopoldne zbrali v Vratih v jeseniški občini na proslavi ob 35-letnici izgnanstva in dneva izgnancev. Slavnostni govornik je bil sekretar medobčinskega sveta ZK za Gorenjsko Ludvik Kežar, v imenu izgnancev pa je udeležence pozdravil Metod Balderman, predsednik koordinacijskega odbora za sprejem vlaka na Gorenjskem. Sledil je kulturni program, s srečanja pa so poslali pozdravno pismo predsedniku Titu. Krajša svečanost (na sliki) je bila tudi pri spomeniku padlim partizanom-gornikom v Vratih.
— A. Ž. — Foto: F. Perdan

Čika Ljuba, Alma in Jože Kožuh s svojimi vnuki na kranjski železniški postaji — Vse slike F. Perdan

Spoznal sem srčno dobre ljudi . . .

Pripovedi slovenskega šolnika Jožeta Kožuha, izgnanca v Srbijo 1941

»Že julija 1941 so nas Nemci selili v Srbijo, toda ne prek Beograda, ampak Sarajeva. Bil sem v prvem transportu slovenskih izgnancev, skupaj še z mnogimi drugimi Kranjčani in Naklanci. V Valjevu so nas iztovorili in vojašnica 5. pešadijskega polka je za nekaj časa postala naš skupni dom. To je bilo menda 10. julija 1941.« mi je pripovedoval danes upokojeni ravnatelj šole v Naklem pri Kranju Jože Kožuh in svojo pripoved nadaljeval:

»Ko smo prišli v vojašnico, je bila moja prva skrb napraviti za svojo družino primerno prebivališče. Posebno sem bil v skrbeh za ženo in svoja otroka, sina, ki je imel 4 leta, in hčerko, ki je imela komaj 20 mesecev.«

In kakšno je bilo slovo? sem še vprašal.

»14. oktobra 1944 je bil Niš osvobojen, tako sem se spet lahko preselil s svojo družino v mesto, kjer sem od komande mesta takoj dobil več odgovornih nalog.

Slovo od Ostrovice je bilo zelo ganljivo. Tudi midva z ženo, ki nama je bil povratek v Niš prvi korak k dokončni vrnitvi domov, sva se težko ločila od dobrih ljudi, še težje pa je bilo od slovesu gazdi Ljubi in njegovi ženi Sofiki.

Ljuba je zapregel vola. Na voz smo naložili našo skromno ropotijo. Sofika nas je del poti pospremila. Vso pot je neutolažljivo jokala. Privijala se je zdaj k enemu, zdaj k drugemu, lovila naju za roke, poljubljala in venomer ponavljala: »Ljubi moji, dragi moji!«

Dalje ko smo bili iz vasi, težje je bilo Sofiki, bolj neutolažljivo je jokala, da je začel celo Ljuba mežikati (moškemu se solze ne spodobijo). Potem pa je Sofiko opomnil, da se bo treba vrniti domov. Voz in mi smo se počasi odmikali, toda Sofika se je spet spustila v tek in pritekla za nami. Objemala nas je, božala in v solzah ponavljala: »Mili moji, nepozabni moji!«

Spet je šla del poti z nami, spet jo je Ljuba opomnil, spet je obstala na mestu in spet je čez kratek čas pritekla za nami. Trikrat se je tako ponovilo, potem pa nas je za ovinkom skrilo drevje in Sofike ni bilo več z nami . . .

Danes, ko pišem ta sestavek, sta se Joža in Ljuba po 32 letih spet srečala — v Naklem, to pot na Joževem domu. Čika Ljuba, ki ima 72 let, pravi, da je prišel domov v Naklo kot ima tudi Joža svoj drugi dom v Ostrovi. . . . Od desetih vnukov je na »oglede« s seboj pripeljal dva. Žena Sofika pa je nekoliko bolna in si bo ogledala Slovenijo kdaj drugič . . . Čika Ljuba me je povabil še letos v Ostrovice: imajo vodo, elektriko in asfalt do hiše! . . .

I. S.

Izgnanci

Številka štiristošest v transportu našem zadnja bila je naša mala, ko so zvečer na vlak nas gnali, je očku na rokah zaspala;

tako v transportu našem, v transportih prejšnjih in kasnejših je spala oštevilčena kopica preganjanih otrok —

le tisti nerojeni še, ki so pod srcem matere se skrili, le ti številke niso še dobili.

Le kam nas zenete?? Nihče nam ne pove. A če nas peljete v tak kot, kjer stražil nas ne bo vaš bajonet ne bo predolga nam nobena pot. In pomnite: »Mi pridemo nazaj, morda čez mesec, dva, morda čez leto, tri, — in morda res ne vsi, a prav gotovo pridemo nazaj brez teh števil in ne pod vašo stražo — V SVOBODNI LJUBLJENI DOMAČI KRAJ.

Napisano na transportu v Srbijo, l. 1941,

Milena Kompart

Dokler smo tako povezani, nam nihče nič ne more

Z letošnjim Vlakom bratstva in enotnosti je prispelo v vseh pet gorenjskih občin okrog 170 prebivalcev iz različnih krajev Srbije. Stevilni med njimi so tokrat prvič prišli na obisk, nekateri pa so se srečali že prej. Od Kranja do Jesenic smo zabeležili nekaj kratkih utrinkov s tega prijateljskega in bratskega srečanja.

in pobrateni, nam nihče nič ne more.«

Milan in Vuka Arsić iz Brusa: »Med vojno je bil pri nas Franc Bohinc iz Radovljice. Prišel je s skupino Slovencev, ki so jih izgnali Nemci. »Moj oče jih je sprejel,« pravi Vuka Arsić. »Takrat sem imela devet ali deset let. Prvič smo se srečali šele pred dvema letoma. Bilo je nepozabno srečanje. In prav zato sva se zdaj odločila, da jih ponovno obiščeva,« je dodal Vukin mož Milan.

Dragutin Pantelić iz Čačka: »Zdaj sem drugič na obisku v Sloveniji. Prvič sem bil 1962. leta. Pred tem in po tem pa sem si ves čas dopisoval z Antonom Korencem z Jesenic. On je bil med vojno z družino pri nas. Kar ne morem verjeti, da se bomo po toliko letih spet srečali in zares sem presenečen nad toplim sprejemom, ki smo ga doživljali na naši poti do Jesenic.«

Ivana Starčević iz Gorobilje, občina Uzička Požega, je skupaj z možem potovala v Mojstrano. Na postaji na Jesenicah ju je čakal Nedeljko Bajič, ki so ga leta 1941 z ženo in dvema otrokoma Nemci izselili v Srbijo. »Pri nas so bili do leta 1943, in to le žena in otroci, Nedeljko pa je odšel v partizane. Otroci so bili še

majhni, ni nam bilo lahko, toda preživeli smo. Po vojni smo se tudi obiskovali, nekajkrat so bili že pri nas, midva z možem pa greva zdaj k njim drugič, prvič sva potovala z Vlakom bratstva in enotnosti leta 1963. Doma imamo kmetijo, težko smo si odrgali nekaj dni za potovanje, toda videti spet ljudi, s katerimi smo si med vojno delili dobro in hudo, je vsekakor treba še prej preden preveč ne ostarimo.«

Katarina Vukojić iz Vrnjačke Banje je s svojim možem potovala prav tako na obisk k Nedeljku Bajiču v Mojstrano. Bajičevi so se namreč leta 1943 preselili iz Gorobilja v Vrnjačko Banjo, kjer so jih gostoljubno sprejeli kot že mnoge druge pri Vukojićevih. »Med vojno je bilo pri nas veliko Slovencev in se imen vseh niti ne spominjam: naj tesnejše vezi smo ohranili prav z Bajičem, ki je bil pri nas zadnjikrat pred dvema letoma. Zdaj mu z možem prvič vračava obisk. Nisva si z možem predstavljala, da bo naše potovanje v Slovenijo k prijateljem na vseh postajah, kjer se je vlak ustavilo, spremljalo toliko navdušenih ljudi; toliko prisrčnih želja, toliko gostoljubnosti in prijateljstva smo doživeli na tej poti, da tega zlepa ne bomo pozabili.«
A. Ž. — L. M.

Božidar Nikolić iz Brusa: »Bil sem že s prvim Vlakom bratstva in enotnosti 1962. leta na obisku v Sloveniji. Med vojno je bil izseljen iz Slovenije in je bil pri meni Marko Otovic, ki zdaj živi v Kranju. Če bo le čas med tem kratkim obiskom, se bomo srečali. Pred dvema letoma pa sem bil v Radovljici. Naša občina ima s to občino prijateljske stike in je pobratena. Lani pa je bila pri meni Ela Bertonec iz Radovljice. Zdaj sem namenjen k njej.«

Mihajlo Toskić iz Vrnjačke Banje: »Prvič se vozim z Vlakom bratstva in enotnosti. Namenjen sem k Janezu Novaku v Radovljici. Novakovi so bili med vojno pri nas v Vrnjački Banji. Jaz sem bil takrat star 13let. Učili so me in veliko stvari so mi pokazali. Prav po njihovi zaslugi sem se marsikaj naučil. Komaj čakam, da se srečamo, saj smo si doslej le dopisovali. Zares sem srečen. Dokler bomo tako povezani